Regresyonlar

Fuat Can Beylunioğlu

December 21, 2017

Giriş

- Regresyon bir bağımlı değişkenin Y_i ile bağımsız değişken X_i ya da değişkenlerle X arasındaki ilişkiyi ölçer.
- Bu ilişki tek yönlüdür, yani Y_i'nin X_i'deki değişikliklerden nasıl etkilendiği üzerine bir modeldir.
- Model lineerdir, yani ilişkiyi hata terimlerini dışarıda bırakarak doğrusal olarak modellemeyi hedefler.
- Temel regresyon denklemi şu şekildedir:

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_i + \epsilon_i \tag{1}$$

- Burada ϵ_i'nin tamamen rassal olduğu varsayılmaktadır. Matematiksel olarak ifade etmek gerekirse $\epsilon_i \sim N(0, \sigma^2)$ olmalıdır. Aksi taktirde denklem taraflı (biased) olacaktır.

Regresyon: Ev Fiyatı Örneği

- Örneğin ev fiyatının, evin m^2 genişliği ile ilişkili olduğunu varsayalım. Bu durumda evin teorik değeri aşağıdaki gibidir:

$$\mathsf{HP}_i = \beta_0 + \beta_1 \mathsf{sqft}_i + \epsilon_i \tag{2}$$

$\beta_0 = 100000, \beta_1 = 1000$

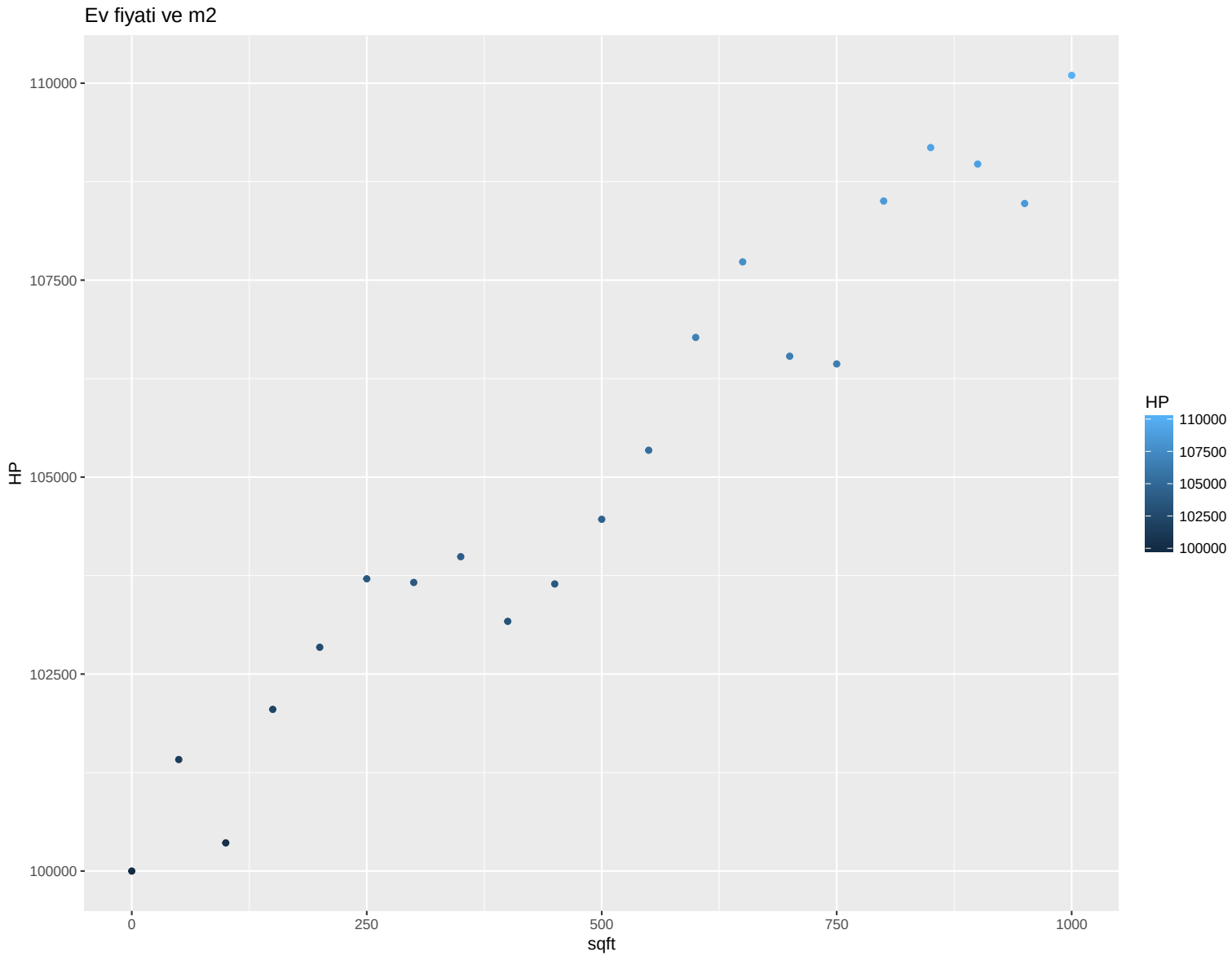

Regresyon: Ev Fiyatı Örneği

- Örneğin ev fiyatını, evin m^2 genişliği ile tahmin eden aşağıdaki modeli ele alalım:

$$\text{HP}_i = \beta_0 + \beta_1 \text{sqft}_i \tag{3}$$

- $\beta_0 = 100000$ ve $\beta_1 = 1000$ olduğu durumda, modele göre evin baz değerinin 100000 olduğu ve her bir m^2'lik artışın evin değerine 1000TL değer eklediği söylenebilir.
- Yukarıdaki model regresyon çizgisinin formülüdür, ϵ_i terimi yazılmaz.

Hangi Model

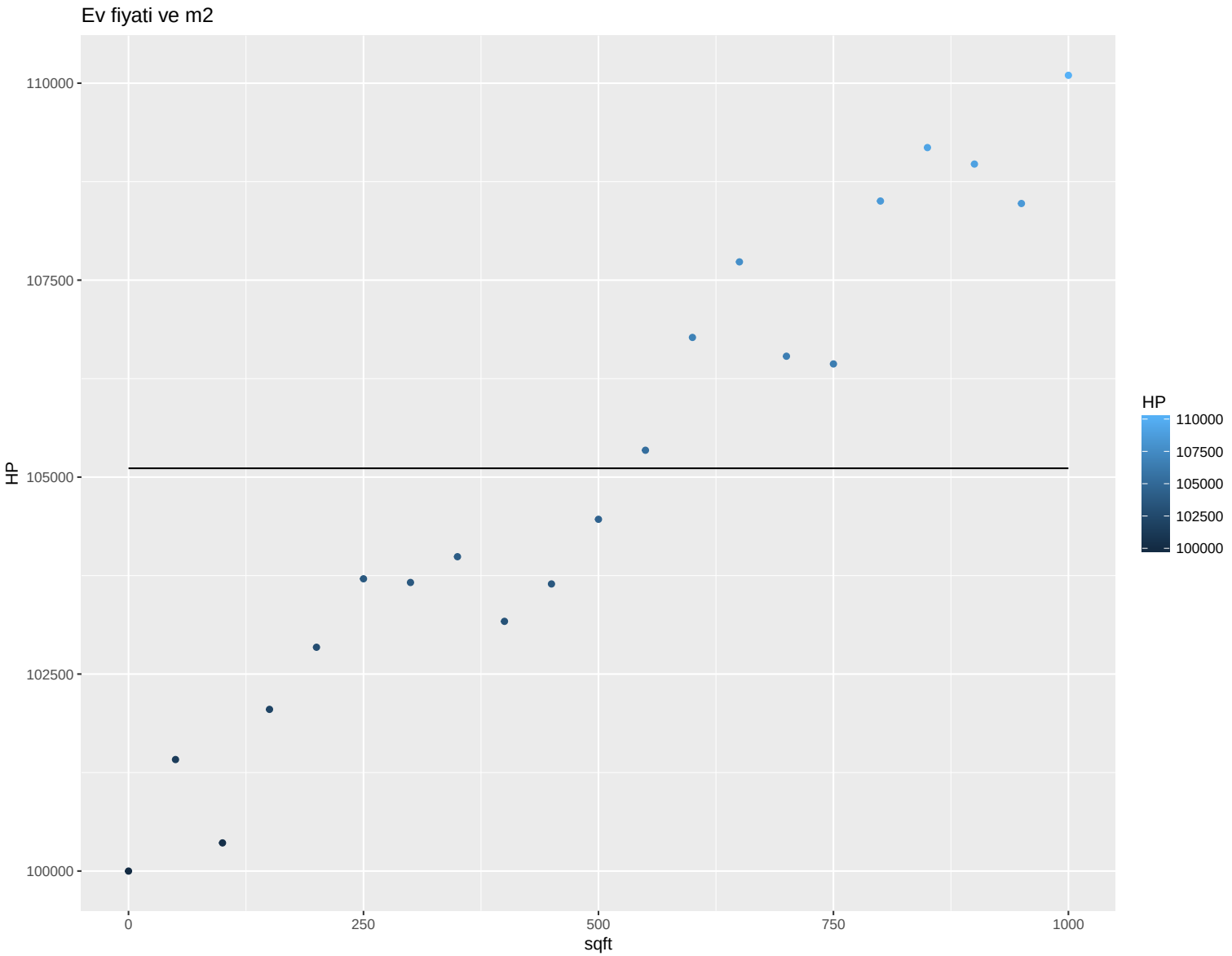
Ev fiyati ve m2
110000
107500
105000
102500
100000
HP
0
250
500
750
1000
sqft
HP
110000
107500
105000
102500
100000

Hangi Model

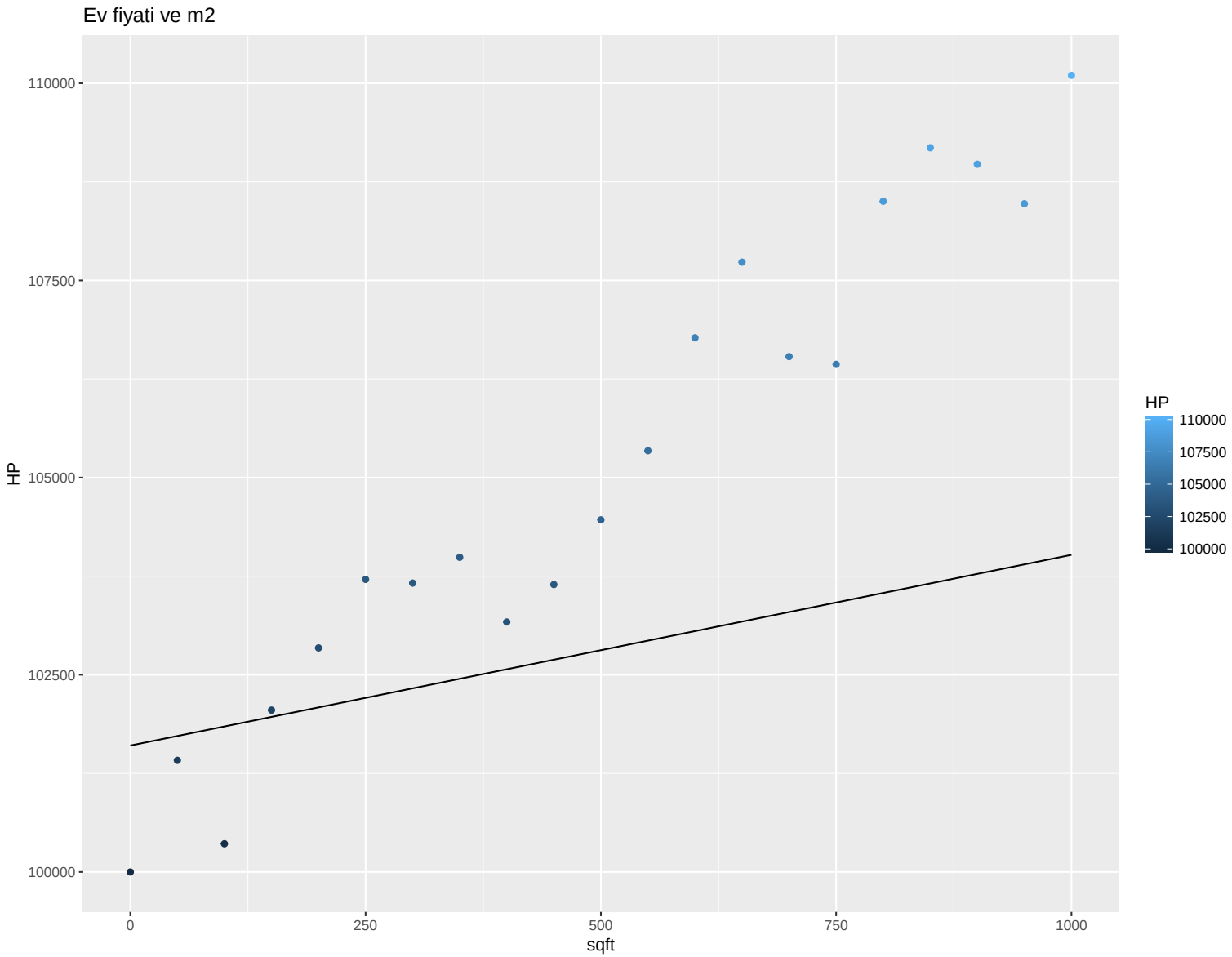
Ev fiyati ve m2
HP
110000
107500
105000
102500
100000
0
250
500
750
1000
sqft
HP
110000
107500
105000
102500
100000

Hangi Model

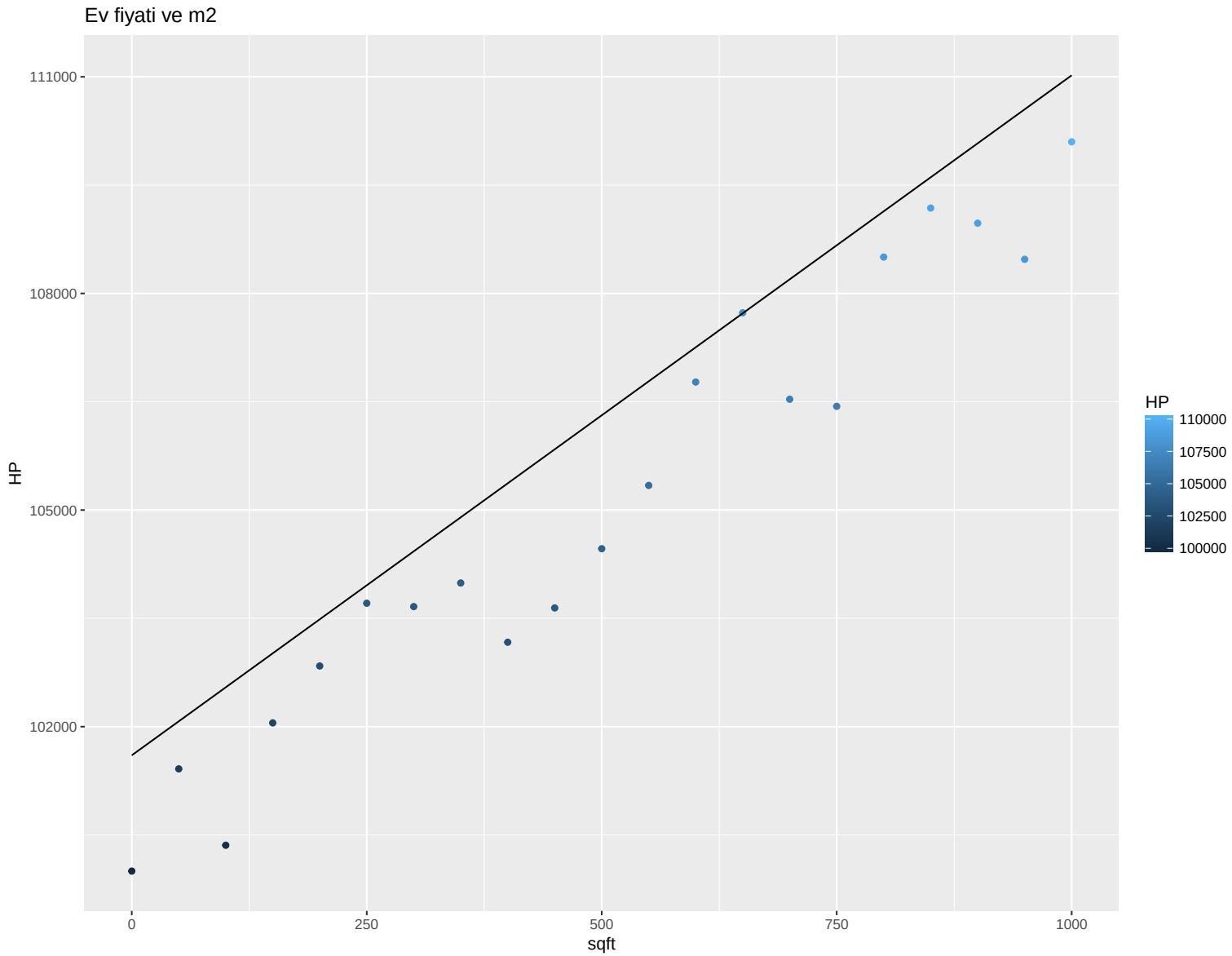
Ev fiyati ve m2
HP
111000
108000
105000
102000
0
250
500
750
1000
sqft
HP
110000
107500
105000
102500
100000

Hangi Model

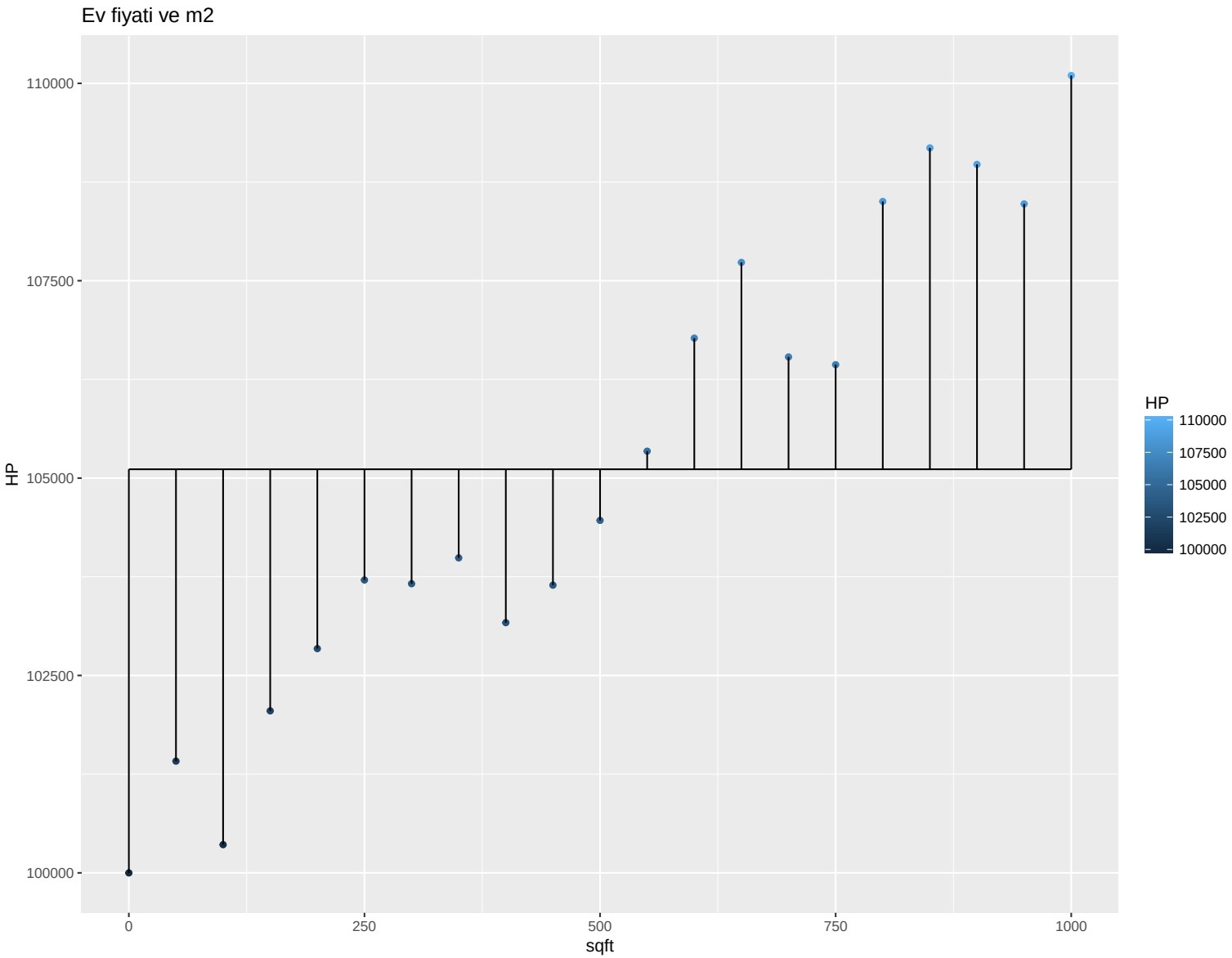
Ev fiyati ve m2
110000
107500
105000
102500
100000
HP
0
250
500
750
1000
sqft
HP
110000
107500
105000
102500
100000

Hangi Model

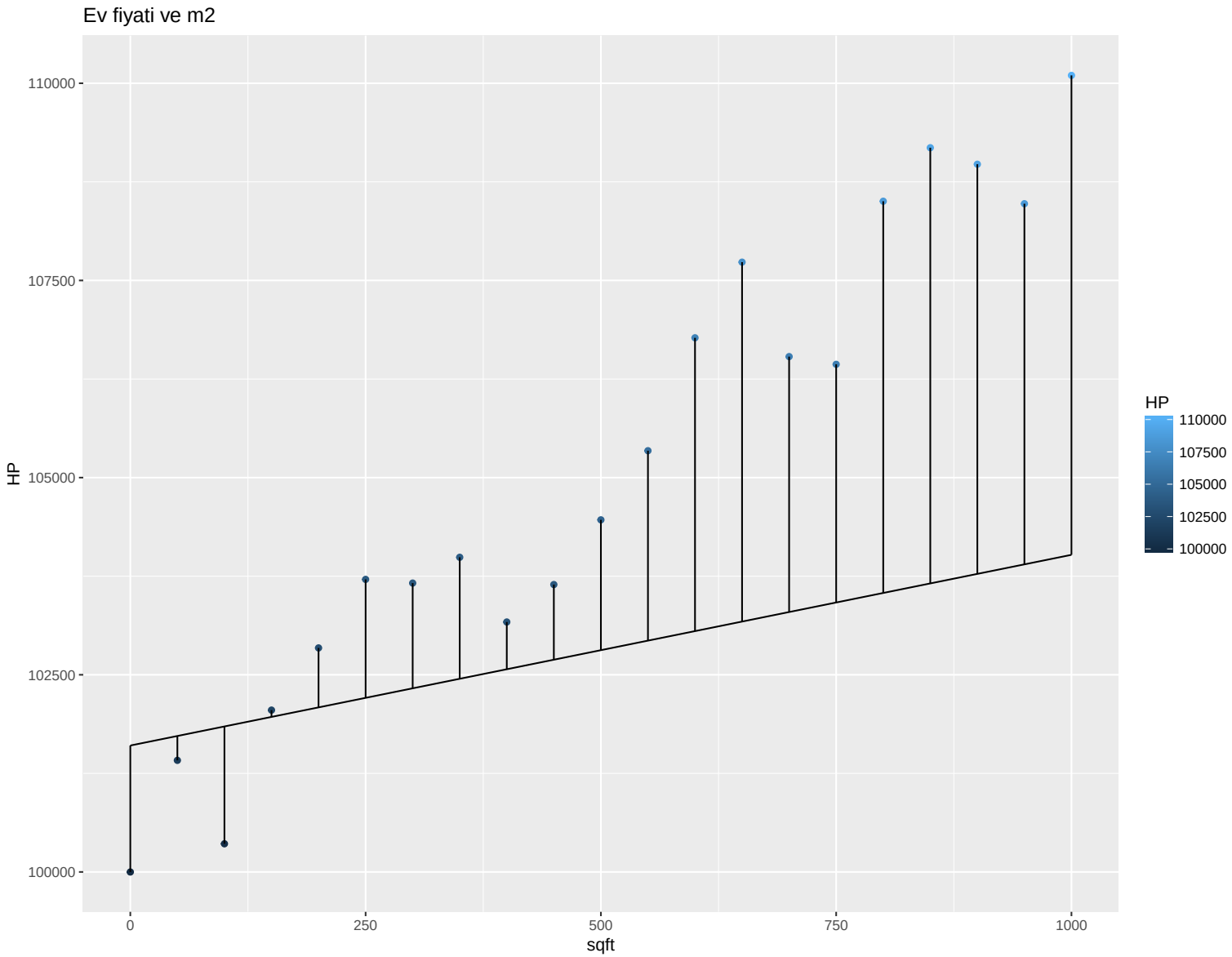
Ev fiyati ve m2
HP
110000
107500
105000
102500
100000
0
250
500
750
1000
sqft
HP
110000
107500
105000
102500
100000

Hangi Model

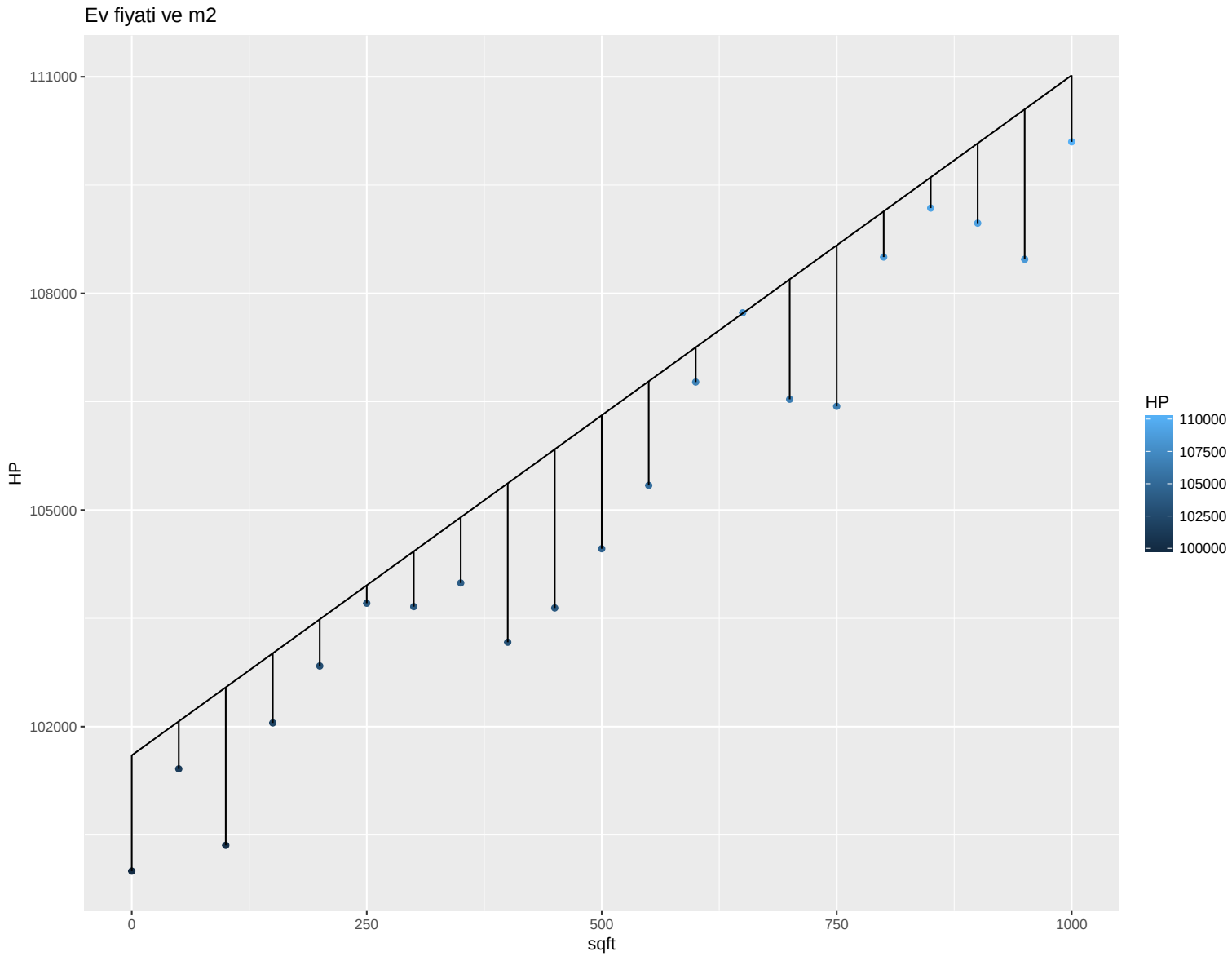
Ev fiyati ve m2
111000
108000
105000
102000
HP
0
250
500
750
1000
sqft
HP
110000
107500
105000
102500
100000

Hangi Model

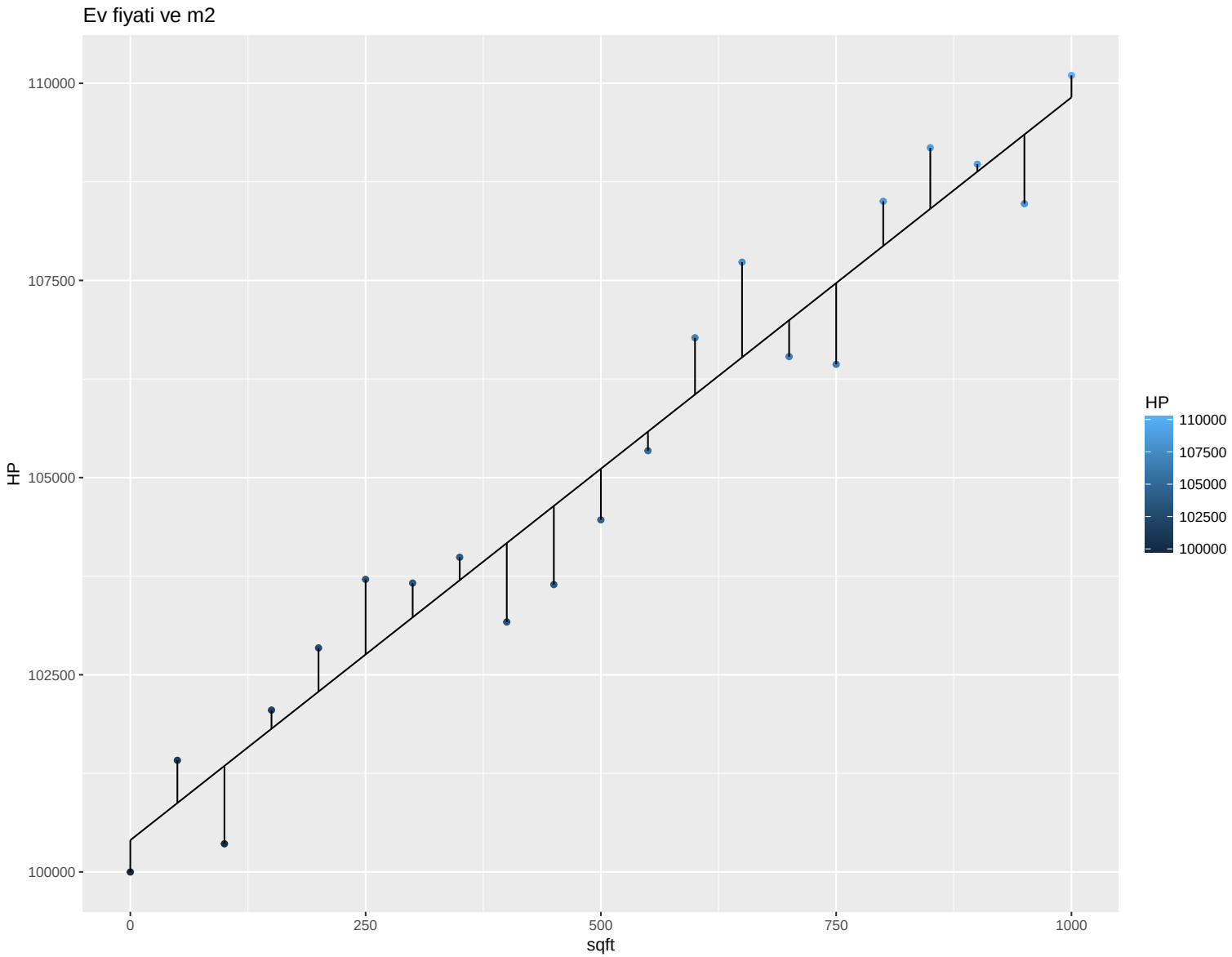
Ev fiyati ve m2
HP
110000
107500
105000
102500
100000
0
250
500
750
1000
sqft
HP
110000
107500
105000
102500
100000

En İyi Modeli Oluşturmak

- En iyi model hata terimlerinin karelerin toplamının (RSS) hesaplanması ile oluşturulur:

$$\text{RSS} = \sum_{i=1}^{N} \left(Y_i - \hat{Y}_i \right)^2 \tag{4}$$

- RSS'i minimize eden parametre kümesi (β_i) matematiksel olarak en iyi model(best fit)dir.
- Ancak örneklem kümesi ile elde edilen modelin popülasyon için de geçerli olabilmesi için belli varsayımları sağlaması gerekir.

Çoklu Regresyon (Multiple Regression)

- Çoklu regresyon aşağıdaki formulle gösterilir:

$$Y_t = \beta_0 + \beta_1 X_{1t} + \beta_2 X_{2t} + \cdots + \beta_n X_{nt} + \epsilon_t \tag{5}$$

- Ayrıca:

$$Y_t = \beta_0 + \sum_{i=1}^{N} \beta_t X_t + \epsilon_t \tag{6}$$

- ya da matrix formunda:

$$Y = X\beta + \epsilon \tag{7}$$

olarak gösterilir.

Regresyonun Varsayımları

- Normality: ϵ_i'lerin dağılımı $N(0, \sigma^2)$ olmalı,
- Homoskedasticity: Her bir x_i için σ^2 sabit olmalı,
- No serial autocorrelation: Her bir ϵ_i'nin bir diğeri ile arasında korelasyon olmamalı.
- No multicolinearity: Çoklu regresyon için X_{ij} ve X_{ik} arası korelasyon olmamalı.

Modelin Açıklayıcılığı

- Bir modelin kuvvetini ölçen başlıca istatistikler:
  - R^2 ve Adjusted R^2
  - t-test, F-test
  - AIC, BIC

Modelin Açıklayıcılığı, R^2

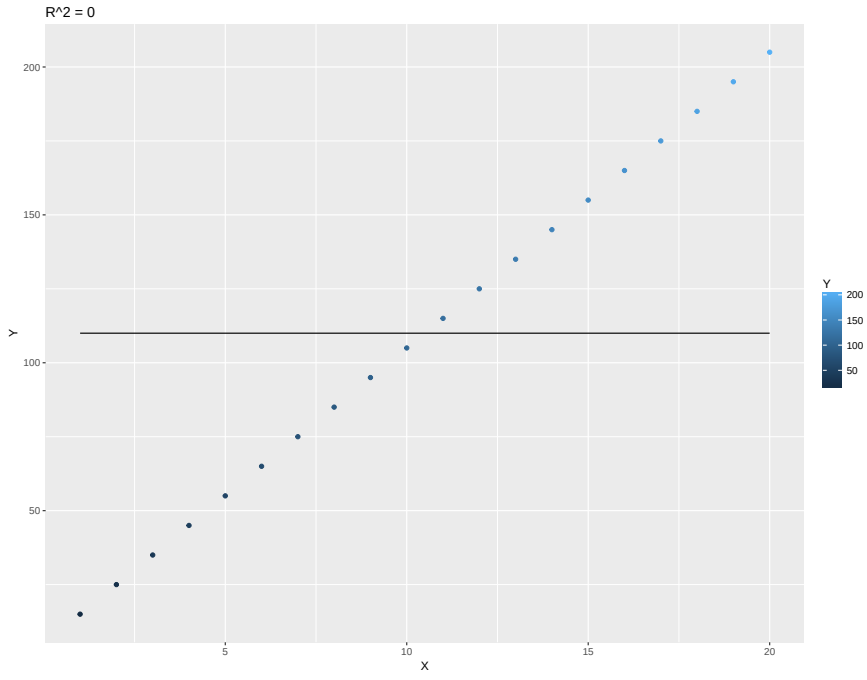

Figure: $R^2 = 0$

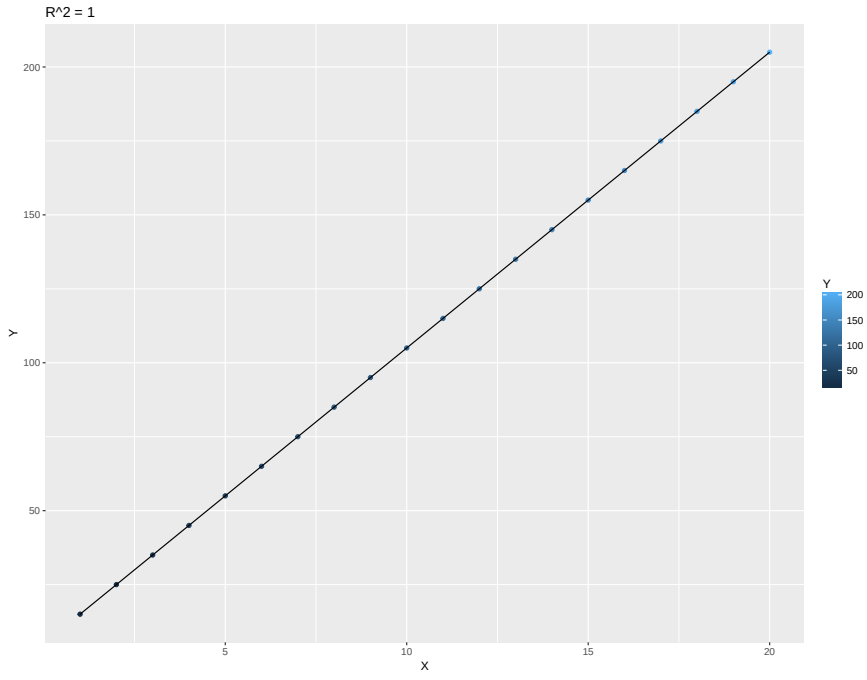

Figure: $R^2 = 1$

Lineer Olmayan İlişkiler

- Bazı durumlarda iki değer arasında lineer dışı ilişki söz konusu olur.
- Bu regresyon varsayımlarının sağlanamamasına neden olacaktır.
- Analizden önce iki değer arasında öncelikle scatter plot yapılması bu açıdan önemlidir.
- Bu gibi durumlarda değerlerden biri ya da ikisinin log değeri alınabilir. Log değerler veriler arasındaki açıklıkları düşürerek normal dağılıma yakınsamalarını sağlayabilir, öte yandan heteroskedasticity sorununu da çözebilir.
- Sorun çözülmediği taktirde polinom modellere başvurulabilir.

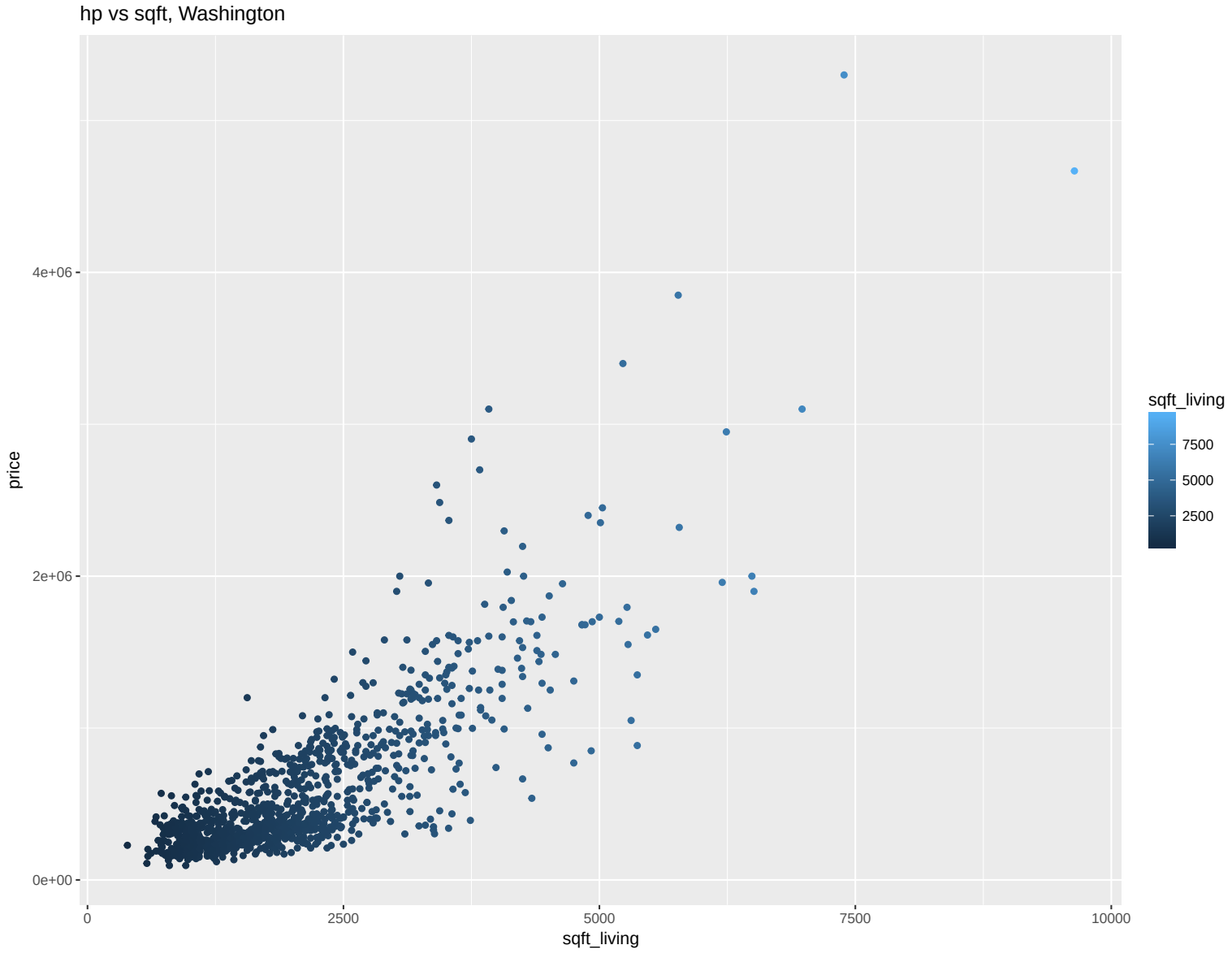
hp vs sqft, Washington
price
4e+06
2e+06
0e+00
0
2500
5000
7500
10000
sqft_living
sqft_living
7500
5000
2500

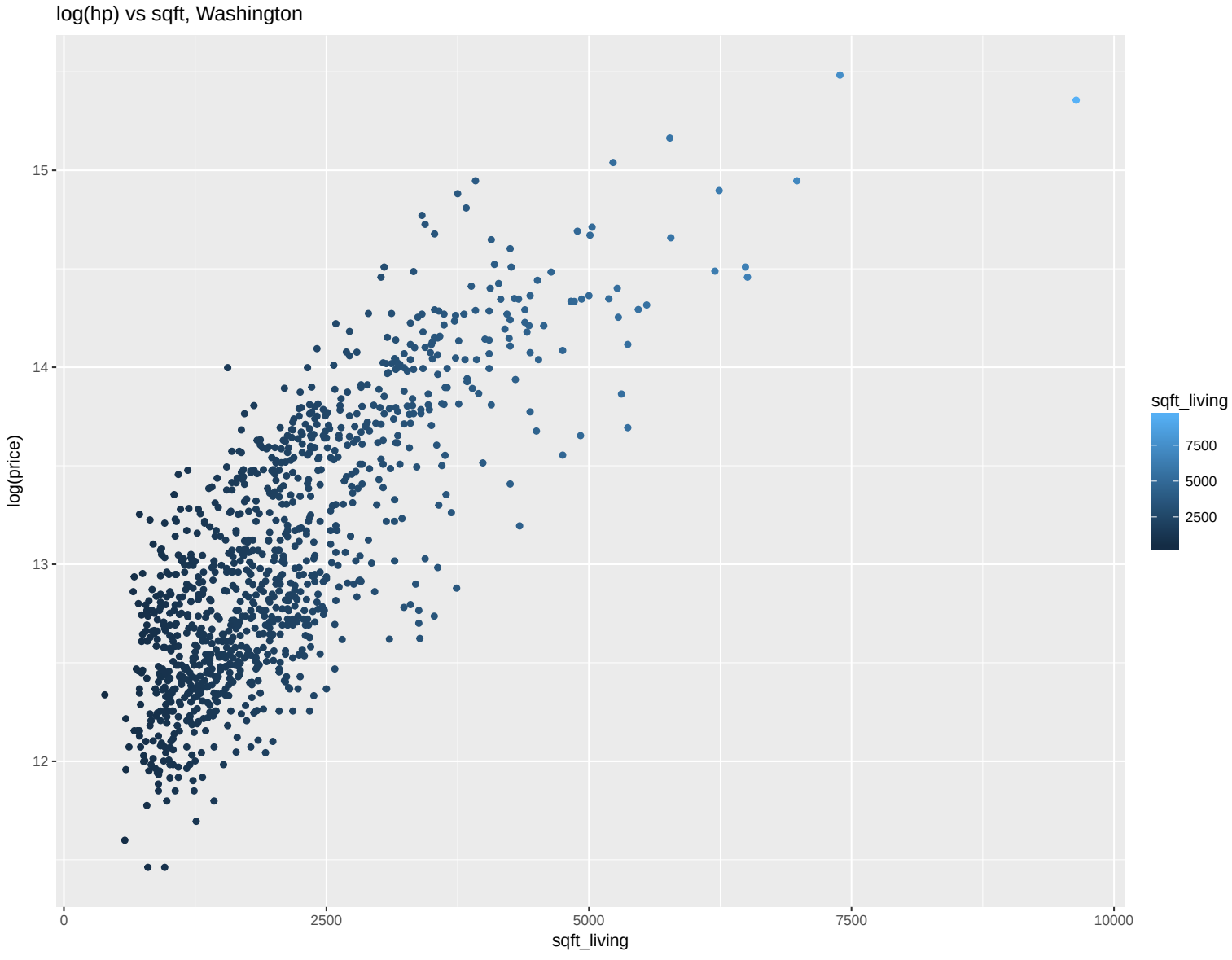
log(hp) vs sqft, Washington
log(price)
15
14
13
12
0
2500
5000
7500
10000
sqft_living
sqft_living
7500
5000
2500

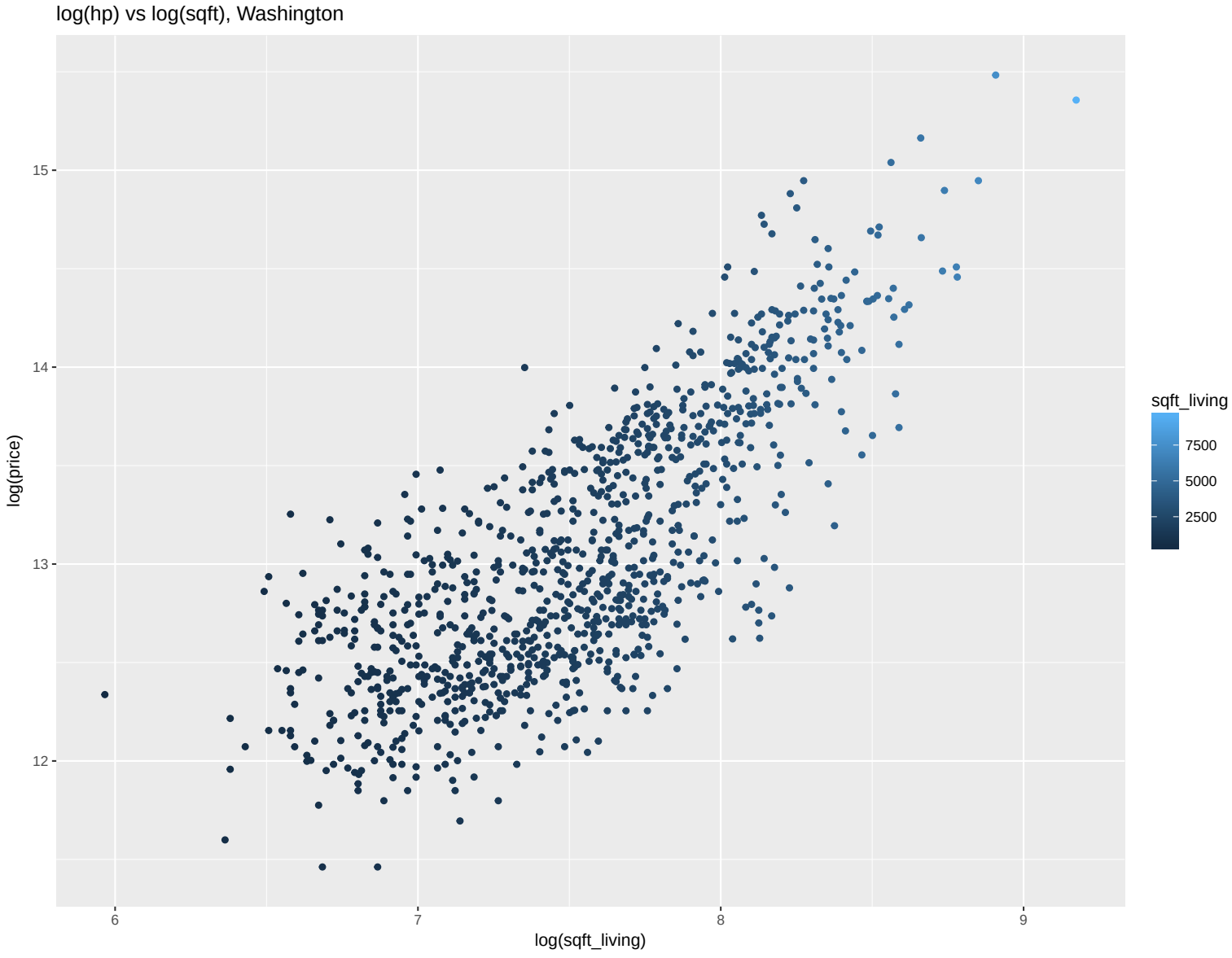
log(hp) vs log(sqft), Washington
log(price)
15
14
13
12
6
7
8
9
log(sqft_living)
sqft_living
7500
5000
2500

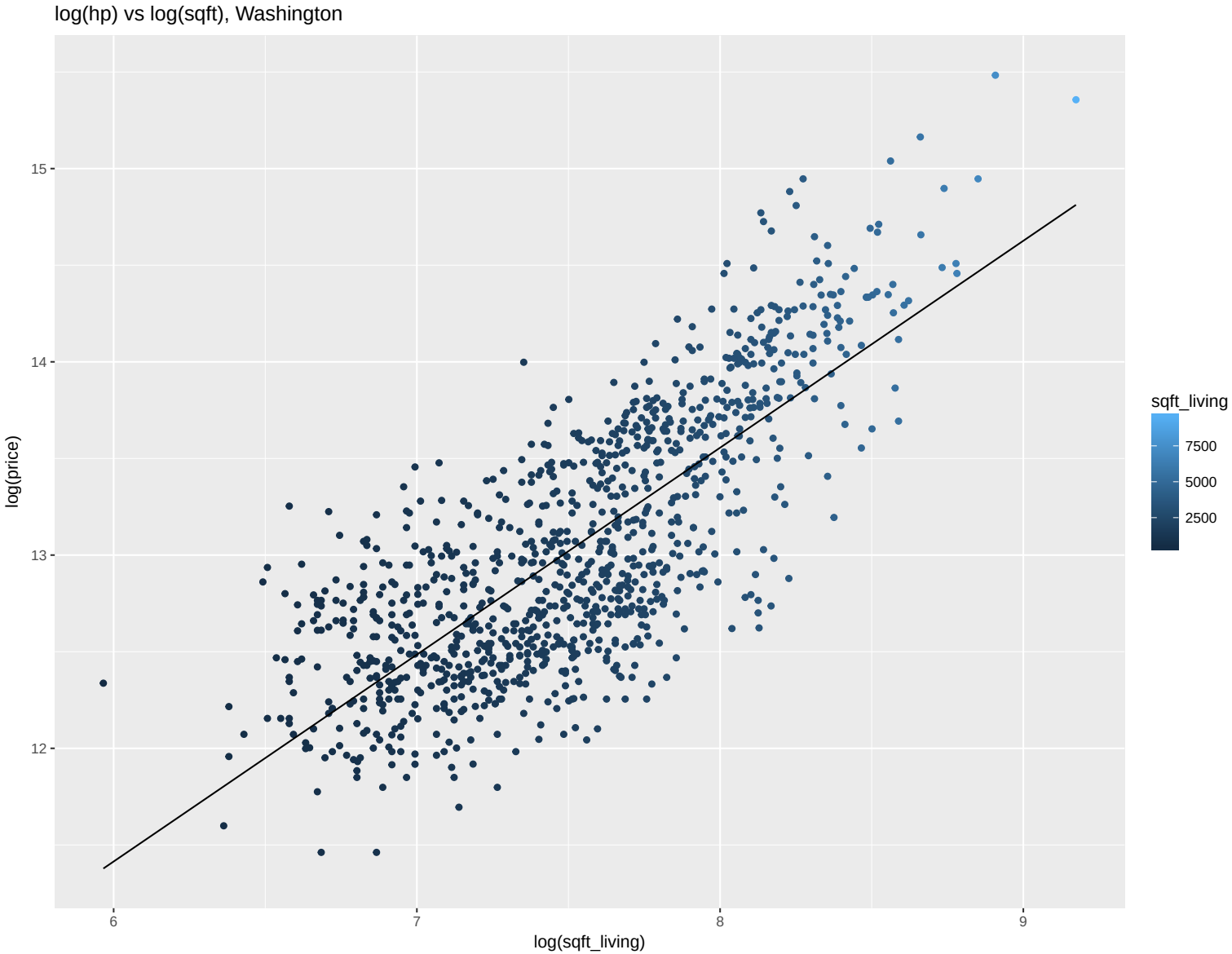
log(hp) vs log(sqft), Washington
log(price)
15
14
13
12
6
7
8
9
log(sqft_living)
sqft_living
7500
5000
2500

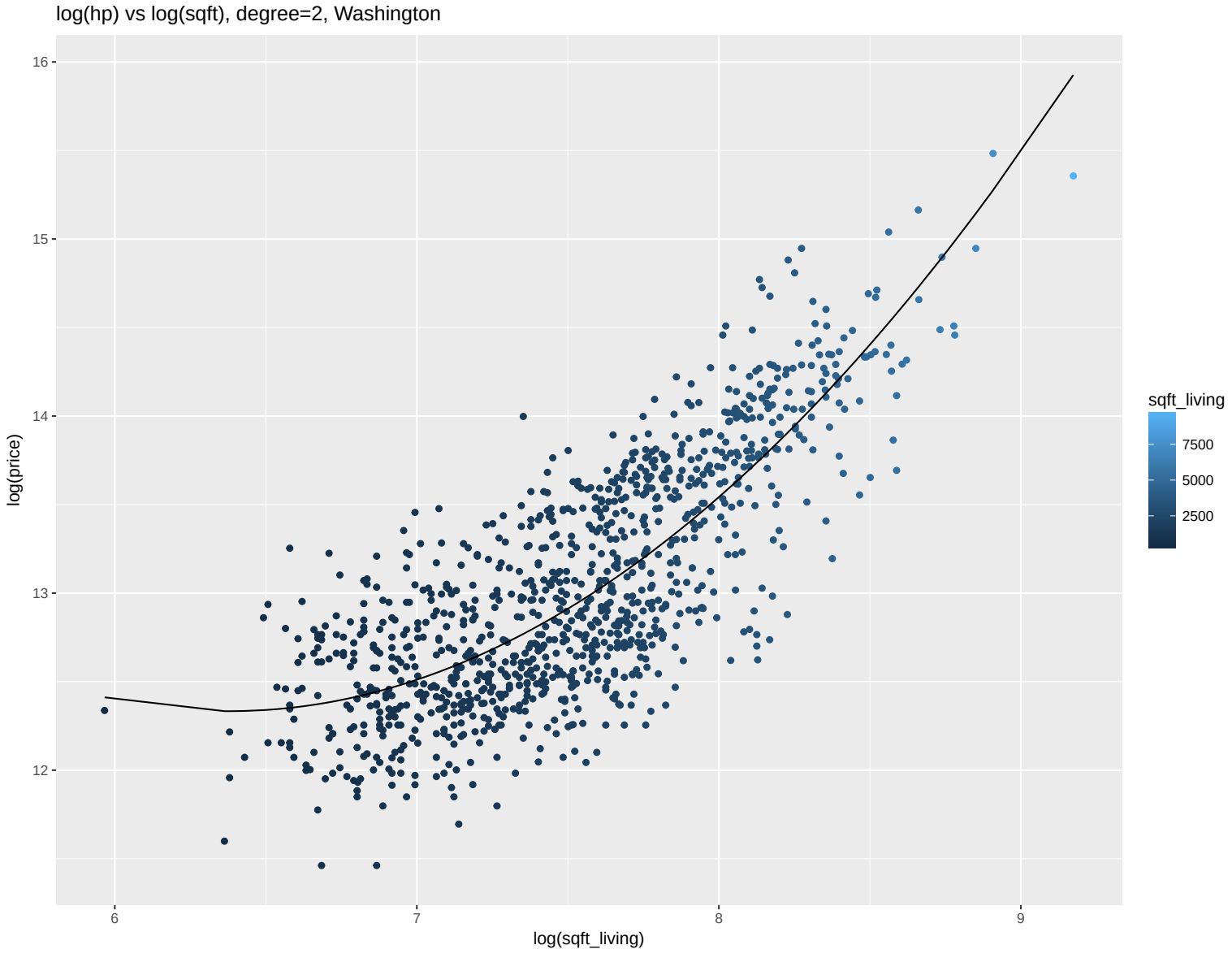
log(hp) vs log(sqft), degree=2, Washington
log(price)
log(sqft_living)
16
15
14
13
12
6
7
8
9
sqft_living
7500
5000
2500

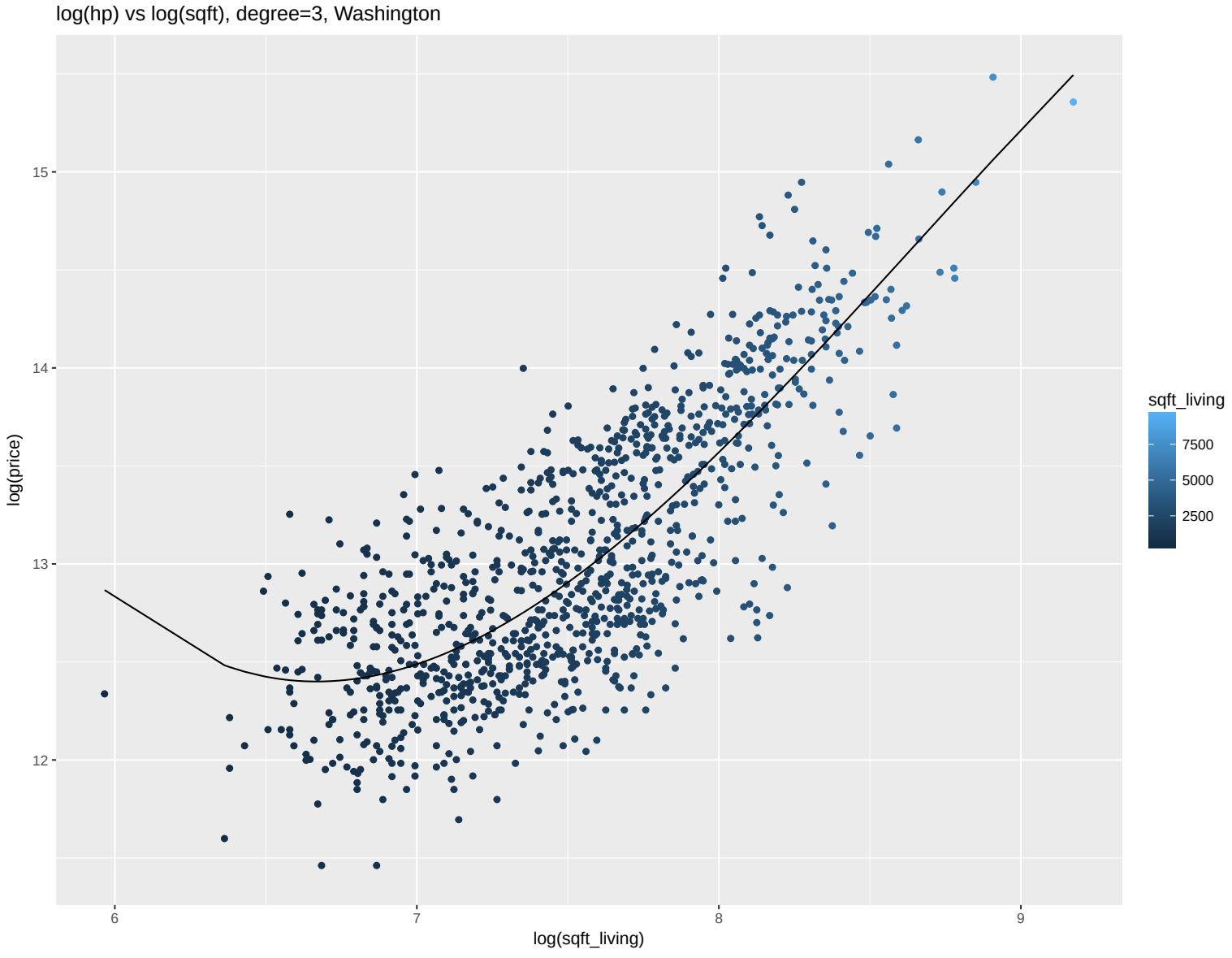
log(hp) vs log(sqft), degree=3, Washington
log(price)
15
14
13
12
6
7
8
9
log(sqft_living)
sqft_living
7500
5000
2500

K-NN Regressions

- Lineer olmayan regresyonlardan biri de k-NN regresyonlardır.
- Arkasında yatan motivasyon, yeni bir değer için tahmin istendiğinde, veri setinde ona en yakın değeri vermektir.
- Başarısı lineer ve polinom modele göre yüksektir.
- Ancak çoklu modeller ile ilgili çok fazla çalışma bulunmamaktadır.

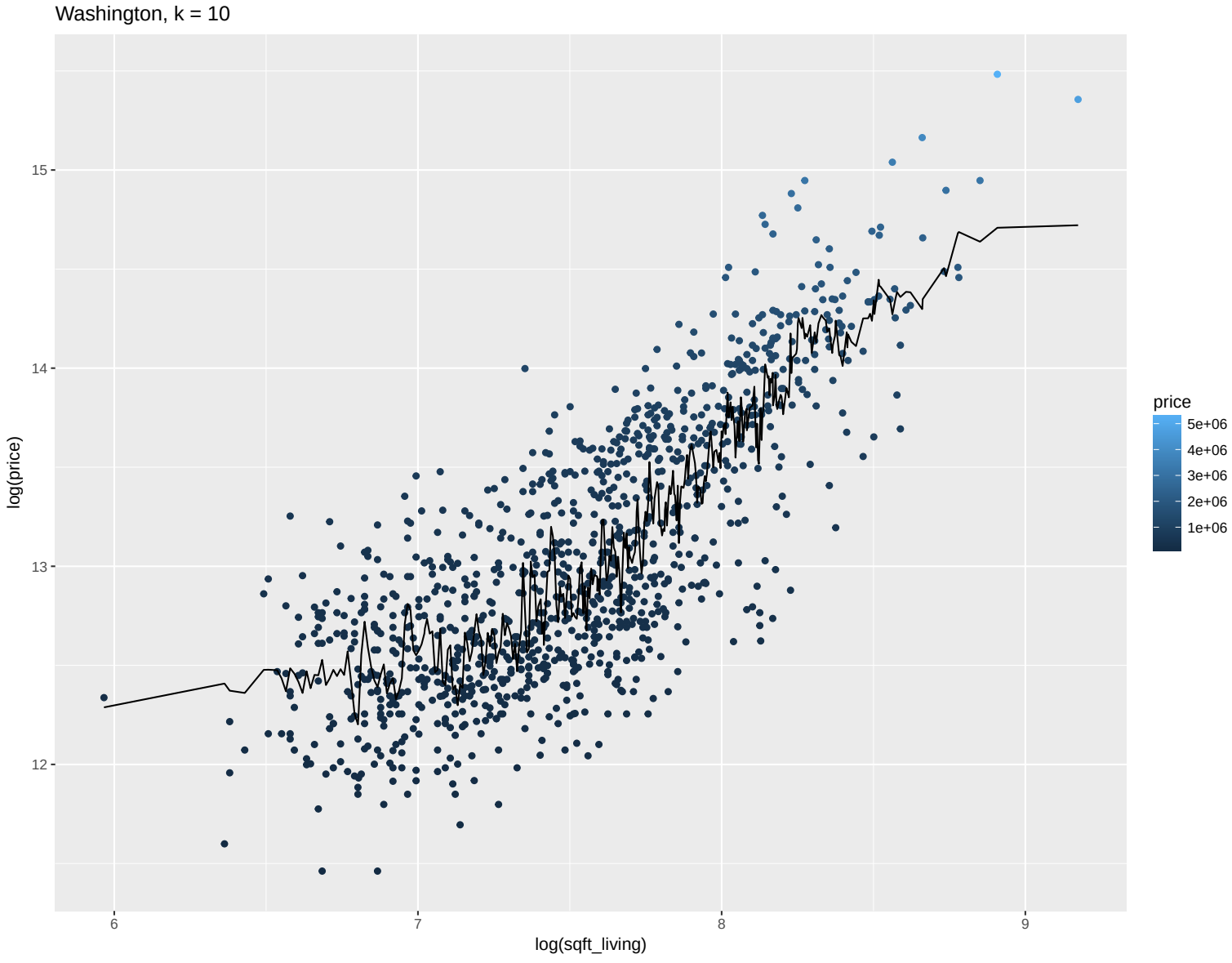
Washington, k = 10
log(price)
log(sqft_living)
price
5e+06
4e+06
3e+06
2e+06
1e+06
15
14
13
12
6
7
8
9

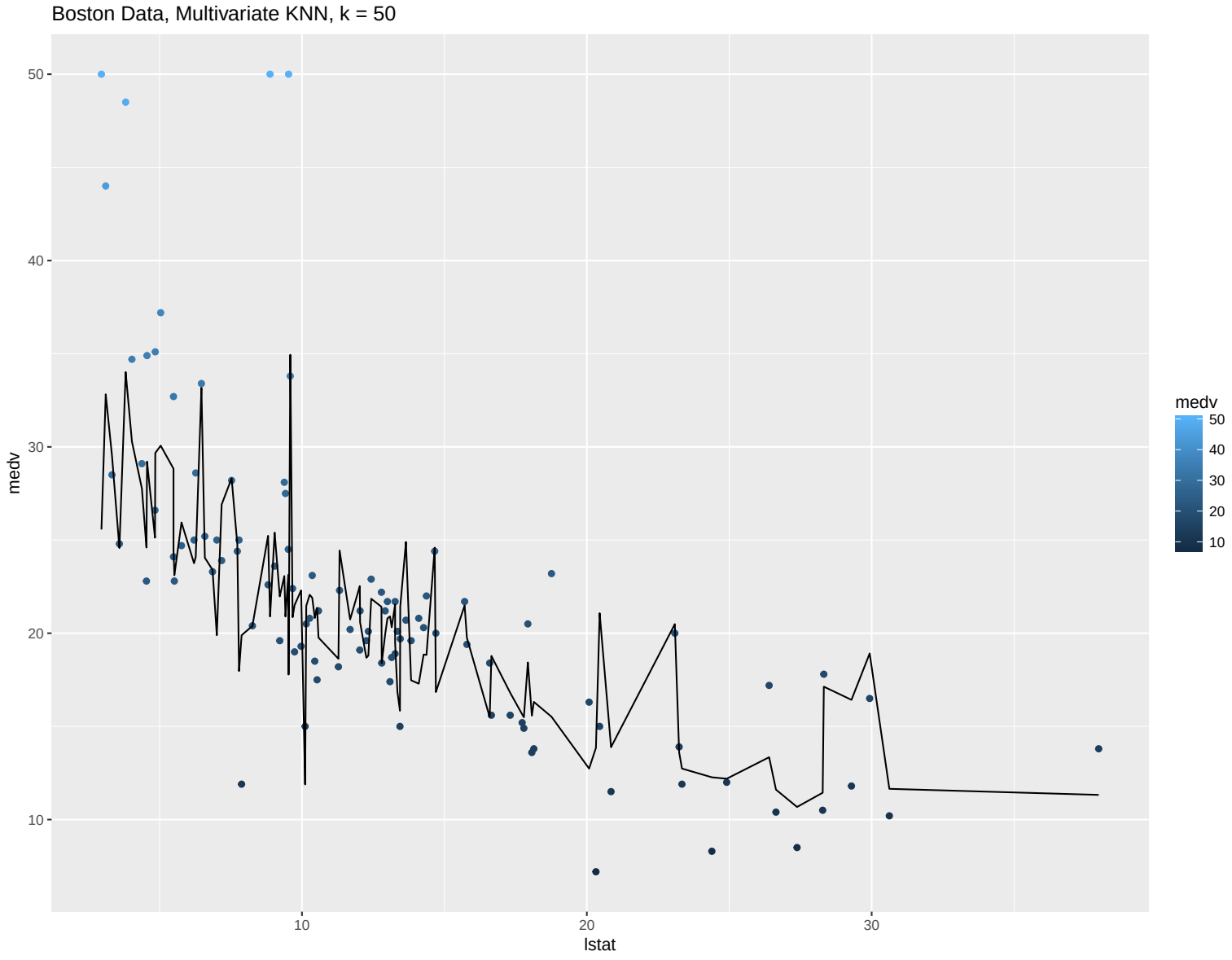
Boston Data, Multivariate KNN, k = 50
medv
lstat
50
40
30
20
10
10
20
30
medv
50
40
30
20
10

Verinin Yapısı

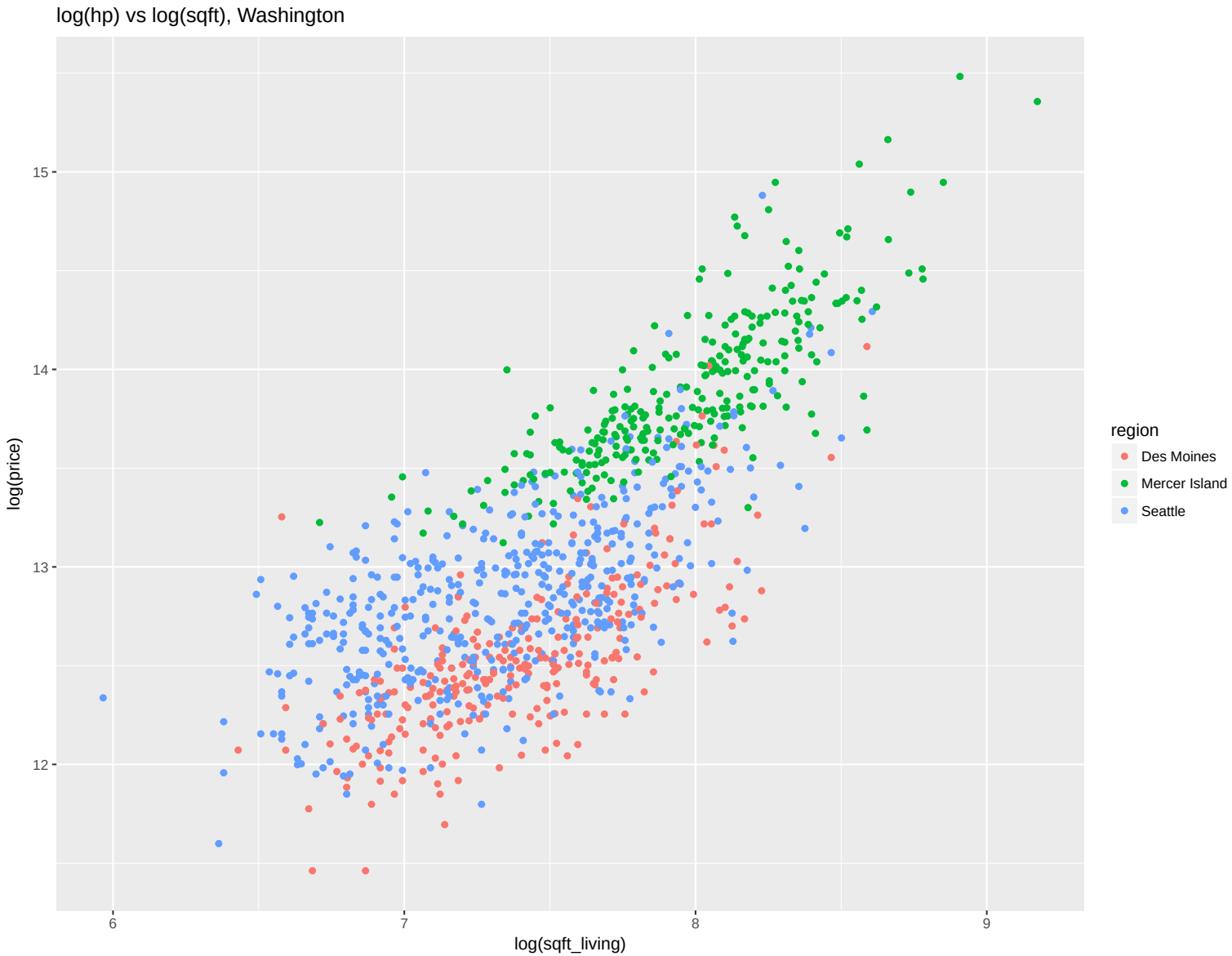

Lineer Model için R kodları

lm()	Lineer model
summary()	Modelin özet istatistikleri
coefficients()	Hesaplanan katsayılar
confint()	Hesaplanan katsayılar için güven aralıkları
fitted()	Her bir gözlem için modelin hesapladığı değerler
residuals()	Hesaplanan değer ile gerçekleşen arasındaki farklar
AIC()	AIC değeri
BIC()	BIC değeri
plot()	Modelin başarısı hakkında grafikler
predict()	Modeli kullanarak yeni değerler için tahmin

Kaynakça I

Kabacoff, Robert I,
R in Action,
2010.

Dalpiaz, David
https://daviddalpiaz.github.io/r4sl/k-nearest-neighbors.html,
2017.